

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mtl, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

SAINETE FI DE SIGLE: «LOS AMANTS DE VENECIA Ó LA PRINCESA Y EL PINTOR»

¡Que aprofiti!

SENTENCIA

En la Nació Espanyola, als 30 de novembre de 1896; reunit lo Tribunal Suprém de la Opinió Pública pera veure y entendre en última instancia la causa promoguda contra alguns regidors de Madrit, senyalats públicament com á concussionaris, ab totas las incidencias á que ha donat

lloch durant la seva sustanciació, y

Resultant: qu' en l' Ajuntament de Madrit, com en la majoria de análogas corporacions d' Espanya, se cometen fets irregulars de tots calibres, en perjudici dels interessos públichs y ab gran escándol de la conciencia honrada de las poblacions, condemnadas á renovar perpétuament tots los vidres que 's van trencant;

Resultant: que la majoria dels regidors desempenyan lo càrrech, no per voluntat expressa del cos electoral, sino per obra exclussiva de la trampa y de la tupinada exercidas ab la mes completa impunitat, en virtut de tot un sistema de corrupció y comparatje, que té las sevas arrels en lo ministeri, las sevas branca prin-

cipals en los Guberns civils, los seus branquillons en los cacichs de las localitats, las sevas fullas en los pretendents y aspirants á un empleo ó á una ganga qual-sevol y 'ls seus fruyts en las butxacas dels que resultant elegits, son els que remenan las cireras;

Resultant: que 'ls escándols, las traficas, las inmoralitats y 'ls abusos, á forsa de repetir-se arriban á sobreixir y desbordarse, provocant enérgichs moviments de protesta, manifestacions públicas imponents de las poblacions en massa, que á una veu reclaman justicia y reparació y 'l càstich immediat dels culpables, sense consideracions de cap mena;

Resultant: que quan el poble se decideix a esquarterar la grua, se li promet per calmar lo seu disgust confiar la depuració dels fets y la fixació de las corresponents responsabilitats, á l' acció dels Tribunals de Justicia;

Resultant: que 'l mateix poder executiu que dona carta blanca als seus agents pera fer sortir elegits regidors si 's plau per forsa als individus de las pandillas politicas al seu servey, es també qui nombra y separa, traslada y fastidia, favoreix y perjudica sense trabas de cap classe, als funcionarios judiciales de todas las categorías, colocantlos en certa manera en una situació de dependencia á las sevas indicacions y als seus mandatos;

Resultant: que no s' ha vist may encare un sol regidor concussionari condemnat á presidí;

Resultant: que, pel contrari, en una causa instruhida fa poch, s' han posat de relleu los fets següents:

1.er: que 'ls regidors de Madrid Fulanos y Manganos, en la venta de alguns articles dels Dipòsits de la Vila van procedir en forma viciosa é ilegal, eludint las subastas, cedint dits articles per un preu molt inferior al que prudencialment tenian, y donant lloch á que se sospités que podían haverse lucrado ab l' adjudicació;

2.º qu' entaulat lo corresponsent procés y aclarits degudament los fets en lo sumari, se declará processats als pressumptos culpables y se 'ls suspengué del càrrech de regidors;

3.er que las actuaciones no han pogut alcansar lo desarrollo natural que alcansan sempre que 's tracta de qualsevol delictes comú, com per exemple, del robo de un pá efectuat per un infelís que 's morí de fam; en rahó de que, á pesar del criteri conegut dels senyors magistrats de una de las Salas de la Audiencia, que veyan en tot lo actuat motius mes que suficients pera dictar una sentencia condemnatoria, s' han tingut de limitar á dictarla de sobreseimiento, sense pronunciaments favorables en pró dels processats;

4.º: que la causa determinant de la lenitat observada s' deu á haver desistit lo ministeri fiscal de formular la corresponsent acusació «obedeciendo» segons manifestá pel seu descárrech—órdenes superiores formuladas por escrito,» del seu superior gerárquich lo Fiscal del Suprem, Sr. Puga, autor—per mes senyas—de un discurs pronunciat en l' acte de l' obertura dels tribunals, en lo qual pintava ab gran energia de tons, las monstruositats á que donan lloch las intrusions de la política corruptora y corrompuda en l' administració de justicia.

Resultant per últim: que tots los fets mencionats anteriorment están degudament probats y no donan lloch á duptes de cap classe;

Considerant: Que sobre las lleys escritas, fácilmente eludibles quan flaqueja la voluntad dels qu' están cridats á aplicarlas ab severa imparcialitat, existeix un Códich superior, escrit en la conciencia pública, quals prescripciones no poden ser burladas impunement;

Considerant: Que la inmunitat en certs delictes de moral pública refuix en detriment gravíssim del individuo y de la colectividad, tota vegada que á un mateix temps que desencadena 'l desenfré dels governants y administradors dels cabals de la nació y dels pobles, infundeix en los governants y administrats un pessim exemple, y afluixa tots los ressorts de la dignitat, de la moral y de la vergonya, causant la ruina y 'l descrédit de las naciones;

Considerant: Que 'ls pobles que tals iniquitats consenten están fatalment condemnats á desapareixer del mapa;

Considerant: Qu' es mes propia, convenient y justa la desaparició dels que las cometen, que no l' anulació dels que tenen de sufrirlas;

Considerant: Que quan als ciutadans se 'ls tancan las portas de la ley, están en lo dret de apelar á las resoluciones mes extremas, á fi de restablir á tota costa, l' imperi de la justicia;

Considerant finalment: Que 'ls actes que han motivat la present sentencia han vingut á coincidir ab los esfuerzos generosos qu' efectua 'l poble espanyol, abocant sense regateig, ni exhalar una queixa tota la seva sanch y tots los seus caudals, en l' empenyo d' honra de la defensa de la integritat de la patria, circunstancia que fa doblement odiosa la impunitat dels culpables;

Vist l' únic article del Códich de la Conciencia basat en lo principi de que «qui la fa té que pagarla.»

Fallém: Que devém condemnar y condemnem en primer terme al govern conservador y successivament á tots los seus agents, funcionarios y concomitants que han tingut alguna intervenció en lo delictes ó en evitar lo seu càstich, aixís com als regidors de Madrid processats y objecte del sobreseimiento pronunciat pel tribunal inferior, á la pena de mort política, ab inhabilitació pera 'l desemenyo de tot càrrech públich, mentres no 's rehabilitin als ulls del poble espanyol. A tal efecte 's permetrá que tant los avuy ministros, com los senyors Bosch y Fustegueras, Romero Robledo y demés padrins dels regidors xanxullers, lo propi que 'l Fiscal del Suprem Sr. Puga, pogan solicitar lo seu passe á l' isla de Cuba, ahont serán conduhits, rapats de cap y vestits de rayadillo, al objecte de que pogan redimirse lluytant en la «anigua, en calitat de soldats rasos, fins á fer olvidar ab los seus mérits los agravis que han inferit á la nació.

Aixís ho mana, pronuncia y rubrica: LA OPINIO PÚBLICA.

—Hi ha un rasgo... de virilitat.
Lo relator secretari:

P. K.

USCRITA en las presons de Montjuich per un bon número de detinguts hem rebut una comunicació en la qual los firmants després de algunas consideracions, protestan de la seva ignocencia.

Sentim de veras que la suspensió de garantías que pesa sobre Barcelona, ns privi de re-

produhir y comentar lo document á que fem referencia.

La premsa del resto d' Espanya y en especial la de Madrid se troba en una situació mes ventajosa, y no duptém que per medi d' ella 'ls presos de Montjuich farán sentir la seva veu mes prop encare de allá ahont convé que sigui entesa.

El *Heraldo*, periódich gens sospitós, dadas sas afectacions monárquicas, reconeix, segons telegrama de *El Noticiero*, que algun dels detinguts parla 'l llenguatge de la ignocencia, y termina dibent «que lo menos que 's pot demanar á la justicia, es justicia, y que no siga entregada al butxi una sola part de carn que no li correspongui.»

L' *Imparcial* va negarse á admetre las 25,000 pesetas ab que 'l rey de las húngaras tractava de contribuir á la suscripció oberta per dit periódich, al objecte de socorre als soldats ferits y malalts procedents de las guerras de Cuba y Filipinas.

No volém creure que L' *Imparcial* haja basat la seva negativa en la consideració de que la reyna regent havia contribuit á dita suscripció ab una cantitat molt inferior. Un altre motiu deu haver tingut mes poderós que aquest.

En efecte, de tothom poden admetres las sumas destinadas als soldats espanyols, menos del tétich aventurer que va encendre á Espanya la mes salvatge de las guerras-civils.

Ni ab 25,000 pesetas, ni ab 25 milions ha de poder borrar may la sanch per ell iniquament derramada de aquest mateix exercit al qual avuy tracta de afalagar enviantli un donatiu.

No tenen dret á fingirse humanitaris, los homes que han sigut fieras.

Entre 'l rey dels carcundas y 'ls soldats de la patria hi ha un abisme de sanch y una muralla de bayonetas de punta.

L' insigne escriptor Fernando Lozano (Demófilo) ha sigut condemnat á tres anys, sis mesos, y vintiu días de presó, 250 pesetas de multa, costas y accessorias com autor de un article publicat en *Las Dominicales del libre pensamiento*.

Tant Demófilo, com Blasco Ibañez, condemnat també á presidí m sembla á mí que han ben esguerrat la carrera.

En lloch de periodistas hauria sigut molt millor per ells que haguessen tirat per regidors de Madrid. En tal cas podian estar ben tranquils per las causas que se 'ls seguissen.

Sobre l' ordre emanada de la fiscalía del Suprem al seu inferior de l' Audiencia, disposant que desistís de sostenir l' acusació contra 'ls regidors de Madrid, que com á bons romeristas, resultan ser correligionaris seus, un periódich de Madrid reclama que 's vegi si hi ha mérits per aplicarli l' article 370 del Códich Penal que diu aixís copiat á la lletra:

«El funcionario público que, faltando á la obligación de su cargo, dejare maliciosamente de promover la persecución y castigo de los delinquentes, incurrirá en la pena de inhabilitación temporal en su grado máximo á inhabilitación perpétua especial.»

«Si á Espanya hi hagués justicia!...»

Pero ¡qué hi ha de haver en la terra de 'n Romero Robledo, mes que tauromáquia!...»

De segur que 'l home de la barra, en lloch de indignarse, exclamará:

—Compare ¡qué gran quite ha dao ozté ar toro del Ayuntamiento!

«¿Qué fan los petits?»

Lo que veuhen fer als grans.

Y vels'hi aquí que á Madrid se celebravan exámenes en lo cos de telégrafos; y vels'hi aquí que resultavan ab mes bonas notas els alumnos que afluixavan mes la

mosca á alguns dels individuos que componían lo tribunal, tots ells personas de carácter y molt respectadas dintre del cos.

Y vels'hi aquí que un alumno va delatar aquesta infamia. Y vels'hi aquí que al sortir de la sala d' exámenes van ser escorcollats aquells senyors trobantse'ls á la butxaca alguns bitllets de Banch que havían sigut previamente senyalats.

Aquesta es la historia, breument relatada, que ha anat aquests días de boca en boca, demostrant lo grau de perfecció qu' hem alcansat, després de vint y tants anys de política monárquica y de administració restauradora.

Es precis confessar que avuy, dels lladres que avants sortían á la carretera trabuch en má, ja casi se n' ha perdut la mena. L' ofici de apropiarse de lo dels altres pot exercirse ab mes comoditat y ab menos perill.

Vamos á veure: ¿quín dia 's farà una ley especial contra 'ls funcionarios públics que prevarican, aixís com se n' ha fet una contra 'ls anarquistas que disparan bombas?»

S' está comprobant cada día que 'ls insurrectes de Cuba usan balas explosivas.

L' empleo de aquests projectils está prohibit terminantment en tots los tractats internacionals. Pero 'ls insurrectes deuen dir:—Com á nosaltres no hi ha per ahont agafarnos, ara veyéu que 'ns explican dels tractats!

Y tenen rahó: salvatjes son y com á salvatjes procedeixen.

Pero las balas explosivas ells no se las fabrican pas. Ni tenen máquinas, ni habilitat per fabricarlas. ¿De ahont, donchs, las treuhen?»

D' allá ahont treuhen tots los demés recursos pera fer la guerra; de las manufacturas dels Estats Units.

Vels'hi aquí un motiu mes que suficient perque todas las naciones que han condemnat l' us de las balas explosivas reclamessin colectivamente contra 'ls yankees que enllepolits pel negoci, no reparan en faltar á todas las lleys. Lo mon civilisat els hauria de obligar á reparar l' iniquitat que cometen.

Lo bisbe de Tortosa embesteix contra 'ls que per socorre als soldats de la patria que tornan malalts ó ferits de la guerra, se proponen celebrar funciones de teatro.

«He creido necesario—diu—hacer esas declaraciones, para que mis diocesanos entiendan que su obispo no transige con representaciones que más de una vez ofenden la moral cristiana y el sentimiento religioso.»

Sempre m' ha xocat molt la inquina que tenen al teatro certs individuos del clero.

Y pensar que 'ls mes célebres dramaturgos espanyols del sigle d' or, inclús lo picaresch Tirso de Molina, sigueren capellans!...

Aquí tenen una prova de lo que serfa 'l progrés del mon, confiat á la direcció excludiva del clero de la tarifa del bisbe de Tortosa!

CARTAS DE FORA.—Agramunt.—En un poblet próxim á nostra vila, nomenat Butsenit hi arribá l' estiu passat, procedent de la guerra de Cuba, un mártir de nostra desventurada patria, mutilat de camax y brazos: una de tantas victimas matxetadas per las fieras de la manigua. Donchs bé: aquesta es l' hora que l' infelís no ha rebut cap classe de auxili, subvenció, premi, ni cosa que s' hi sembli per part del govern... Xocá l' olvit en que 's troba l' infelís mártir, ab la puntualitat ab que algún oficial de la reserva allí resident, quals serveys no utilisa 'l govern, reb las pagas que li corresponen, y hasta obté algun ascens reglamentari, cos; justa, sens dupte, pero que forma un contrast dolorosíssim ab l' abandono en que 's troba 'l pobre mutilat.

Corbera de Llobregat.—Lo pastor de las misticas ovelles de aquest poble, tot sovint puja á la trona, y en lloch de tractar del bé de las animetas s' ocupa de xismografía, trayent á colació las rivalitats dels metjes, consignant que un d' ells, que no anava may á missa, va tenir que marxar del poble, alabantse de qu' ell y l' arcalde 'l van treure. Y com si no 'n tingúes prou ab los metjes, parla també de las llevadoras, á una de las quals, que, per mes senyas, no té titul, patrocina empleant en favor d' ella tota la seva influencia. A n' aixó quedan reduhidas las preocupacions evangélicas del pastor de las misticas ovelles de aquest poble.

LOS CONCEJALS DE MADRID

—¿Qui es aquest que ab tanta furia surt arnat de punta en blanch, decidit á omplir la vila de torrents d' impura sanch?»
—El marqués de Cabrinyata, noble honrat, llest y valent, que diu que sab tantas cosas respecte á l' Ajuntament. N' ha format tor' una llista, detallantlas de pé á pá, y si 'l govern no s' hi oposa vol publicirlas demá.

—¡Ay marqués, ay marqués, que m' sembla que s' embolica!

¡Ay marqués,

ay marqués,
que crech que s' ha compromés!

—Ja la llista ha estat llegida.
¡No n' hi ha poch allí d' horrors
tocant a la gestió pública
dels nostres braus regidors!
Compras, subastas, felatos,
suministros, expedients...
Els enredos y punts foscos
hi son com qui diu a cents.
El marqués, ídol del dia
ha sigut felicitat,
aclamat, portat en triunfo
pels amichs y pel vehinat.
—¡Ay marqués,
ay marqués,
ja veurém aixó en que para!
¡Ay marqués,
ay marqués,
potsé al fi no sigui res!

—La justicia ja s' hi fica.
—De la llista qu' heu llegit,
bon marqués ¿ne teniu probas?
—Puch probar tot lo que hi dit.
—Donchs á veure, ara vosaltres
¿qué hi diuhéu, los concejals?
—Pues dihem que aquest fulano
ens está acusant en fals.
El marqués se posa á riure,
y buscant dins del sarró,
treu un protocol que sembla
que te de fer sensació.
—¡Ay marqués,
ay marqués,
vosté vol sorprendre als altres!
¡Ay marqués,
ay marqués,
si será vosté 'l sorprés!

—La sensació ha sigut grossa
entre 'l públich imparcial...
Lo mal es que la justicia
s' ha quedat... tan natural.
Prou el marqués s' escarrassa,
precisant l' acusació
y tocant totes las teclas
per probar que te rahó...
Los regidors no s' arronsan,
y ab sorpresa general
tractan de girar la truyta
d' un modo fenomenal.
—¡Ay marqués,
ay marqués,
que li están fent... la trabeta!
¡Ay marqués,
ay marqués,
que me 'l veig molt compromés!

—¡Cataplúm! Ja está girada!
Los acusats concejals
son proclamats nets de culpa,
¡regidors angelicals!
En cambi ¡quina repulsa
pel marqués acusador!
Vens aquí las grans ventatjas
de ficarse á redemptor.
¡Tant soroll, tant safarranxo
que ab aixó varem armar
y ara, té; remena, escapa...
y, anda, torném á jugar!
—¡Bon marqués,
bon marqués,
aprofiti l' experiéncia!
¡Bon marqués,
bon marqués,
¿veu com tot no ha sigut res?

C. GUMÁ.

¿CAMBI DE POSICIÓN?

QUESTS fusionistas son de la pell
del diable.
No sabent á la qüenta cóm ferho
per sembrar el pánich en las filas
conservadoras, han comensat á
escampar la veu de que la candela
Cánovas s' acaba, y que de l' un
moment á l' altre s' encendrà la
la candela Sagasta.

Els canovistas, y ab moltissima
rahó, s' enfadan y diuben que
aquestas bromas, á la altura en
que 'ns trobém del mes de De-
sembre, son intolerables y revelan en los que las fan tan mal
cor com mal gust.

Perque, com manifestava ab verdadera indignació un ca-
novista que 'n té set de familia:

—Ara que 'ns acostém á Nadal; ara que ja no hauríam de
ocuparnos de res més que de virám, neulas, turrons y demás
sustancias alimenticias ¿á qui se li ocorreix, com no siga á un
malas entranyas, venirnos á parlar de cessantias y de cambis
de govern?... Aixó es tenir ganas de fernes posar el gall mala-
ment y buscar que 'ls cascabellitos se 'ns quedin á mitj coll.
El govern, ara com ara, es impossible que caygui. El forn está
encés y á punt de rebre la vianda ¿y deixariam que un altre
vingués á cruspirlsela?... ¡A no ser que aquí ja no hi hagués
dignitat, ni valor civil ni conseqüencia culinaria!... Aixó deu
ser una broma, una broma de mal género, digna d' eterna re-
probació.—

Peró 'ls sagastins, rebiant el clau, y com si trobessin gust
en acabar d' amargar l' accidentada existencia dels conserva-
dors, replican que la cosa es formal y molt formal, y que si en
Cánovas no cau per Nadal y per Sant Esteve, caurá infalible-
ment el dia dels Ignocents ó la vigilia de Sant Silvestre.

—¿En qué us fundéu per assegurarho?—preguntan els cano-
vistas, aferrantse á la cullera, com el naufrach s' agafa á la
taula que sent escaparseli de las mans: —¿en qué us fundéu?

—¿En qué? Don Práxedes ha vist á la reyna.
—¿Y qué li ha dit?
—No se sab; pero ja podém comprendre qu' en Sagasta no es
home que passi 'l temps badant. Quan ell ha anat á palacio,
per alguna cosa deu haverhi anat. Además, el fracás de 'n
Cánovas es tan complert, que intentar sostenirse un dia més,
arriba á constituir una temeritat imperdonable.—

Els comparas de don Antón per aixó no volen passarhi.

—¿En qué ha fracassat?
—En tot. Cuba está sublevada, las Filipinas semblan una
torre de Babel, á Puerto Rico 's murmura en veu alta. Ja no
més falta que s' insurreccioni la Gran Canaria, que á Palma
de Mallorca fassin barricadas y que á las islas Medas procla-
min el cantó...—

—¿Y que volén dir que de tot aixó 'n té la culpa en Cánovas?
—¡Vaya! Donchs ¿qui? ¿El virrey de las Indias? Quan un
home toca la flauta y no li surt cap nota á tó, deixa l' instrum-
ent, plega 'l ram y cedeix la plassa á un altre que soni ab
més garbo.

—¿Cóm es qu' heu tardat tants mesos á dirho aixó?
—Perque no hi havia quartos y á nosaltres no 'ns convé
encarregarlos del establiment ab el calaix buyt; pero ara que
s' ha fet l' empréstit y 'ls rals abundan...—

Aquí, 'la conservadors ab aquella sans façon que vé á ser la
base del seu credo politich, se posan á riure per tots quatre
costats.

—¿L' empréstit!... ¡Ay la mare!... ¡Qui sab ahónt paran els
diners del empréstit!...—

—¿Que volén dir que...
—¡Ja son tots gastats, homes, ja son tots gastats!...—

A pesar d' aquesta declaració, verdaderament abrumadora,
siga que 'ls fusionistas creguin que aixó els de 'n Cánovas no
més ho diuhen per desanimarlos; siga que pensin que si aquest
empréstit está escurat, fentne un altre estarán llestos, conti-
nuan pariant de la crisis y assegurant que si no puján demá
pujarán demá passat, ó l' altre, ó un dia d' aquestas.

Lo bonich es que l' interessat, el propi Sagasta ho nega ab
fotas las sevas forsas, y diu y torna á repetir tant formalment
que per ara ni somia en ferse cárrech del poder, que si no 'ns
hagués enganyat tantas vegadas, ni sapiguéssim qu' ell, quan
li convé negar nega hasta 'l saludo, seria qüestió d' arribarho
á creure.

En mitj de tot, lo que 'ns ha de consolar, fentnos mirar
aquest assumpto ab relativa indiferencia, es que, puji en Sa-
gasta, 's quedi en Cánovas, vingui en Silvela, governi 'l Chi-
quito de Eibar, á nosaltres ens té completament sense cuy-
dado.

¿Qué n' hem de fer de que caygui l' un y s' enfili l' altre?
¿Qué representará aixó pel país?

Un senzill cambi de posició. Ahir rebiam de la part dreta,
demá rebrém de l' esquerra. En Cánovas ens pegava per babor,
en Sagasta ens pegará per estribor.

Molt més ens preocupa una mala notícia que fa un quants
dias circula.

¿No la saben?
Diu que 'l pa está á punt d' apujarse.

¡Vejin si aixó no es més serio que las tamborellas del home
del tupé y las cabriolas del guerro malaguenyol!...—

FANTÁSTICH.

AL NIU GUERRER

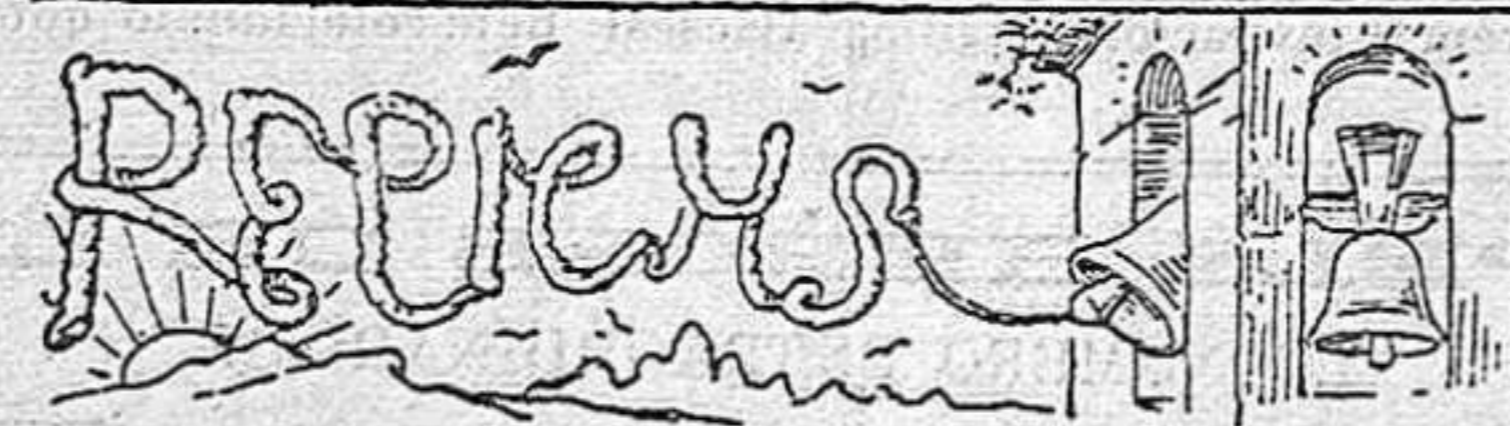
Ab motiu d' haver organísat la cabalgata destinada á recullir
fondos pera 'ls infelissos soldats que retornan ferits ó malalts
de Cuba y Filipinas.

Socorre al infelis qu' en terra llunya
defensant nostre patria, 'l ferro empunya,
y sa sanch y salut dona ab pláher,
y que, com mare per sos fills, té postras
oferintlos joyosa fins lo cor!

Societat filantrópica que 't mostrás
sempre caritativa, y sabs dels rostres
aixugar á tot' hora l' amarch plor;
y que, com mare per sos fills, té postras
oferintlos joyosa fins lo cor!

¡Benhajan cent mil voltas tas doctrinas;
Caritat, germanó, son las divinas
ensenyas que ab orgull sabs ostar;
per xó 'ls soldats de Cuba y Filipinas
agrahíts, ni un moment t' han d' oblidar!

JOAN DE MIRANDA.

U un periódich que aquests últims
dias ha entrat un gran nú-
mero de socios en lo Circul fu-
sionista del carrer Nou de la
Rambla, ó siga al dels caps-pa-
dras, que per disposició de 'n
Sagasta tenen la paella pel má-
nech.

Quan tant s' apressuran, sen-
nyal que aquests gats senten
olor de peix fregit.

Peró si 'l molt ensumar no 'ls quita la memoria, deu-
hen recordarse de aquell adagi castellá que diu: «No
por mucho madrugar amanece más temprano.»

O un altre de catalá que nosaltres inventém pel cas
present: «No 's pot dir arros, fins que 's te al plat y
ben guisat.»

Llegeixo:
«El general Weyler ha llegado á San Cristóbal.»
¿A Sant Cristófol?
¿Nano?

¡Vaya una sorpresa no degué tenir lo gobernador de
Girona, Sr. Sauco, al aixecarse del lit!...

Junt ab lo xocolate varen enviarli un telegrama del
govern, manifestantli qu' en vista de qu' estava malalt
se li admestia la dimissió que havia presentat.

Lo Sr. Sauco, al llegirlo va tornarse tot groch; pero
al poch rato, refentse, contestava ab un altre telegrama:

«Sens dupte s' haurán equivocat: ni estich malalt, ni
he presentat la dimissió.»

Pocas horas després li contestavan:—«¿Y donchs que
no ha conegut que 'l destituham? Per lo tant queda se-
parat del seu cárrech, no per malalt; per tonto.»

Aquest Sauco flori en la provincia de Girona acari-
ciat per las auras del Ter. ¡Y tants que n' hi havia qu'
esperavan que la flor de sahuc se convertís en fruyt!...—

Es fama que un ex-héroe, al ferse cárrech del resul-
tat del empréstit nacional, va improvisar la següent
quarteta:

Mare de Deu ¡qué pinsán!...
Verge Santa ¡qué milions!...
Si 'ls possessin en mas mans
¡que 'n faría de Zanjons!...—

Lo pare del pintor Folchi no ha volgut ser menos que
'l papá de l' Elvireta, y al efecte ha publicat també una
carta manifestant que 'l seu fill, per ell, havia mort.

Tenen rahó 'ls dos barbas de aquesta divertida co-
media.

Los seus fills no solsson morts: son un parell de cala-
veras.

Sembla que la damisela fugitiva reclamará del seu
papá 'ls drets que li corresponen de l' herencia de la se-
va mare.

A la qüenta en Folchi necessita fondos per comprar
telas y colors.

Ara 'l rey de l' As d' oros podrá dir que la seva filla
es morta, que lo qu' es ella li podrá respondre:—Deixis
de qüentos y afluixi la mosca, que 'ls morts hem de fé
'l cap viu.

¡Bé son prou divertits els insurrectes de Filipinas!

Diu que s' entretenen copiant totes las gerarquias de
l' administració espanyola: diu que tot sovint celebran
funcions religiosas, colcant en lo presbiteri vinticinch
sillons per asseureshi las autoritats per ells creadas:
diu, finalment, que á cada punt resan lo trisagi.

¿No es vritat que tot aixó
put molt á frare, put molt á frare?...
¿No es vritat que tot aixó
put mes á frare que á franc-masó?

¡Qui sab si aquest afany de imitació degudament ex-
plotat, podría utilisarse per acabar la guerra!...—

¿No saben lo qüento de la cassa dels micos?
Vaig á contarlo.

Un cassador que perseguía á uns quadrumans en un
bosch de Africa, coneixent lo seu instinct de fer lo que
veuhen realisar als homes, apelá á una treta originalis-
sima. ¿Saben que feya? Ab una pistola carregada ab
pólvora sola 's tirava un tiro fent veure que 's suicida-
va. Y al mateix temps deixava per allí terra un' altra
pistola carregada ab bala.

Un dels micos, al veure aquella maniobra, baixava del
arbre, agafava la pistola, y ¡plam! se clavava un tiro de
debó que 'l deixava sech.

Vaja reverendos frares ¿cóm es que no 's prestan á
ensajar aquest sistema de cassera, ab sos idolatrats
alumnos?

Lo Papa Lleó XIII ha reconegut que la fugida de
D.ª Elvira no ha sigut altra cosa que un cástich que ha
caygut sobre 'l seu pare per las sevas culpas y pecats
y pels escándols comesos en la seva vida privada.

Recordin lo que diguerém nosaltres dissapte passat,
y notin si ha de tenir ben poca rahó 'l rey de las hún-
garas, quan en apreciar la seva desastrosa conducta,
hem caygut d' acort dos entitats tan distintas com lo
Papa de Roma y LA CAMPANA DE GRACIA.

Los insurrectes cubans van tan á salt de mata y es-
tán tan perduts, que alguns van completament nusos y
altres portan roba de dona.

Aquest es l' uniforme que milló 'ls escau, desde 'l
moment qu' en lloch de lluytar com á mascles, fugen
sempre esvarats com á femellas.

A l' hora en qu' escrich no se sab encare si 'l gene-

LA DISTRIBUCIÓ DEL EMPRÈSTIT

Ja veuràn com dintre de vuyt dias no 'n queda un céntim per fer cantá un cego.

ral Polavieja s' encarregarà del mando superior de Filipinas ó s' posarà senzillament á las ordres del general Blanco.

Pel marquès de Peña-Plata ¿qué será 'l general Polavieja? ¿Segon-cabo ó San-se-acabó?

XARADA

Vos vull referi un primer que ab la *Hu-dos* me va passá: quatre un-dos-tres-quatre duya tota alegre y bromejant quan un guarda de consumos del Ninot, las hi agafá ballant y cantant á l' hora ab caló municipal «bajo de un uno-dos-tercia cuatro todo qué bien van!»

SURISENTI.

TRENCA-CLOSCAS

ADELA N. MENTA

DAROCA

Formar ab aquestas lletres lo títul de una celebrada comedia de mágica.

BÚFALI L' ULL.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Gounella poétich, Valenciá d' Anatre, G. Allenog A., Ana Cleto, J. Sarevilo, Un vigatá de Reus, Xafa-Rochs, Escola Vilafranqui, A. C., Timbaler del Noya, F. Perramon, V. Mata la C., J. Robert P., Un Blanench, B. Elias, Tinta negra, L' home de l' Orga, Just Jeremias, R. T. y Torres, J. Busca y B., J. Aubert M., Ramell d' Ortigas, Stanley, A. Rosés y M., Un 1,000 or, y Trovador del Panades:—Lo qu' envian aquesta semana no fá per casa.

Ciudadans J. Moret de Gracia, Lluquet, Fidel Delfi, Abeve, R. Boadella, J. Gil, Un Llagostí, Amich dels Aucells, Melóh Cansado, J. Comillas, Tap de suro vilafranqui, J. Santamaria Vinyals, Antonet del Vendrell, J. Romansos, L' home dels nasos y Ricardo Anguela:—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Surisenta: La poesieta es bastant frivola.—Quimet Vidrieras: No va prou bé.—A Guasch y R.: Queda acceptat.—Ll. G. Salvador: No 'ns acaba de fe' l pes.—M. Col: No encaixa bé ab lo género dels periodichs.—Q. Borrull: De las dos aprofitaré l' invitació.—Virgili d' Alcaesal: Hem coincidit: lo que

vosté índica estava fet.—S. Bonavía: lo de la bicicleta no 'ns atrevim á publicarla: l' altra anirà.—Jumera: Va bé.—B. Nani: Miraré de utilitzarla, si bé: l' assumpto no te res de nou.—F. Sisa: Avants de publicarla 'ns ho hem de pensar: es bastant climatérica.—J. M. Codolosa: Gracias per l' envió: está molt bé.—Felix Cana: Veuré de utilitzarho.—M. M. Perés: L' espay de que dispõem en lo número extraordinari es molt limitat y la seva poesia llarguissima.—F. Carreras P.: Las poesias que 'ns envia están empedradas de rip's.—F. Comas: La de vosté es fluixa y adotzenada.—Arrossaire Vilafranqui: Idem, idem.—Julia C.: Está millor tarém lo possible per utilitzarla.—J. B. P.: Quina llástima que la molta extensió de la seva composició *Cartas* no pugui anarhi ab lo limitat espay de que dispõem!...—J. Domenech: Rebuda la composició; pero ha vingut tart: ho sentim molt.—J. Naripa: Miraré de aprofitarne siquiera un.

¡¡Aviat!! ¡¡Aviat!!

SORTIRÁ
ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA
pera l' any 1897

Un tomo ab cuberta en colors 2 ralets.

¡SORTIRÁ AVIAT!

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

¡CARITAT PELS HÉROES DE LA PATRIA!

LO NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA CAMPANA DE GRACIA

á benefici dels soldats ferits y malalts que arribin á Barcelona procedents de las guerras de Cuba y Filipinas
sortirá DEMÁ PASSAT DILLUNS día 7 de Desembre

Text escullit — Ilustració espléndida

Tots los gastos de la edició á cárrech nostre y de nostres generosos cooperadors.—Tots los productes de la venta pels malalts y pels ferits. Fills de Catalunya: ajudeunos!... ¡Sols vos demaném deu céntims, la petita caritat que no 's nega á cap pobret! De l' edició de luxe ab obció al sorteig dels dibuixos originals que figuran en lo número n' están ja compromesos la majoria dels 100 ejemplars únics que constitueixen la tirada. Esperém que 'l resto quedarà enterament eclocat avants del próxim dillurs. Cal donchs que 'ls amichs que tinguin l' intent de secundarnos ab las 15 pessetas, no s' adormin... A l' administració, Rambla del Mitj, 20, se 'ls facilitarà 'l corresponent resguart.
Nota: Com no podém disponer sino de lo nostre, als venedors y corresponsals se 'ls farà la rebaixa de costum.—Preu de la ma de 30 números 2 pessetas.—No obstant, acceptaré gustosos qualsevol modesta cessió voluntaria de una part de las ganancias obtingudas ab lo seu treball, que 's dignin fer, al augment dels recursos que 'ns propõem reunir pera 'l millor cumpliment del piados y patriótic propòsit de *La Campana de Gracia*.